

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4026/2020
18.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца NDM LEASING doo Beograd (претходно пословно име HETA LEASING doo Beograd), чији је пуномоћник Душан Лакић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Жељко Раичевић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1274/19 од 20.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 18.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 1274/19 од 20.02.2019. године, тако што се одбија жалба туженог АА из ... и потврђује пресуда Трећег основног суда у Београду П 4623/18 од 18.10.2018. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 54.066,00 динара.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 4623/18 од 18.10.2018. године, ставом првим изреке, остаје на снази решење о извршењу Основног суда у Сомбору Иив бр. 33/2014 од 01.12.2014. године у целости, којим је обавезан тужени да тужиоцу на име дуга исплати износ од 676.616,12 динара са законском затезном каматом почев од 20.05.2014. године до исплате и да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 45.066,00 динара. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 51.033,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1274/19 од 20.02.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П 4623/18 од 18.10.2018. године у ставу првом изреке, тако што се укида у целости решење о извршењу Основног суда у Сомбору Иив бр. 33/2014 од 01.12.2014. године и тужбени захтев

тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му на име дуга исплати износ од 676.616,12 динара са законском затезном каматом почев од 20.05.2014. године па до исплате, као и трошкови извршног поступка у износу од 45.066,00 динара, одбија као неоснован. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 48.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 72.900,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено, преко пуномоћника, изјавио ревизију, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 - у даљем тексту ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је на основу веродостојне исправе – менице са серијским бројем ... издате од стране туженог у ... дана 22.11.2006. године, а доспеле дана 19.05.2014. године, покренуо поступак ради извршења дана 28.11.2014. године, ради наплате износа од 676.612,12 динара који предлог је усвојен решењем Основног суда у Сомбору Иив бр. 33/2014 дана 01.12.2014. године. Истим решењем одмерени су трошкови извршног поступка у износу од 45.066,00 динара. Тужени је као извршни дужник благовремено изјавио приговор против наведеног решења, па је Основни суд у Сомбору решењем Иив бр. 33/2014 од 15.06.2015. године, ставио ван снаге решење о извршењу од 01.12.2014. године у делу у коме је одређено спровођење извршења и списе предмета уступио Трећем основном суду у Београду, као стварно и месно надлежном суду, ради вођења парничног поступка. Утврђено је да је наведена меница била средство обезбеђења према уговору о финансијском лизингу број ... који је правни претходник овде тужиоца „Нуро Alpe-Adria-Leasing“ doo Београд са предузећем „Due Tom Sport“ doo Предузеће за трговину закључио дана 22.11.2006. године ради куповине моторног возила марке „...“ модел „...“. Према наведеном уговору набавка предмета лизинга износила је 2.158.028,41 динара односно 43.196,94 CHF, те и да је као средство обезбеђења наведеног уговора поред наведене менице коју је издао овде тужени био и Уговор о јемству закључен између правног претходника тужиоца и туженог дана 22.11.2006. године, а ког дана је између правног претходника тужиоца и туженог закључен споразум о испуњавању бланко потписаних меница од 22.11.2006. године, према ком споразуму је овде тужени као менични дужник овластио тужиоца као меничног повериоца да безусловно, неопозиво без протеста и вансудски попуни меницу и изврши наплату доспелих, а ненаплаћених потраживања са рачуна меничног дужника, односно из његових новчаних средстава или друге имовине у циљу наплате својих потраживања. Утврђено је да је тужилац кориснику лизинга, предузећу „Due Tom Sport“ doo, сада у стечају, дана 19.05.2014. године упутио допис којим га обавештава да је у складу са чланом 9. Уговора о финансијском лизингу од

22.11.2006. године урађен коначни обрачун дуговања уз налог да се изврши плаћање износа од 63.684,35 динара у року од 7 дана од дана пријема истог, што овај није учинио, због чега је и уследило подношење предлога за извршење према меничном дужнику, овде туженом. Утврђено је да је „Нуро Alpe-Adria-Leasing“ доо Београд дана 21.11.2014. године променило назив и пословно име на тај начин што је код Агенције за привредне регистре избрисан наведени назив и уписан назив „Нета Leasing“ доо Београд.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је тужбени захтев тужиоца основан, због чега је одржао на снази решење о извршењу Основног суда у Сомбору од 01.12.2014. године којим је тужени обавезан на плаћање износа од 676.616,12 динара са каматом почев од 20.05.2014. године па до исплате, имајући у виду да се тужени као јемац обавезао да ће испунити пуноважну и доспелу обавезу дужника насталу из Уговора о финансијском лизингу закљученог дана 22.11.2006. године између „Нуро Alpe-Adria-Leasing“ доо Београд и „Due Tom Sport“ доо као примаоца лизинга, уколико за време трајања уговора на дан доспећа то није учинио дужник – корисник лизинга, што је неспорно утврђено, с обзиром да исти није поступио према опомени и извршеном обрачуну тужиоца од 19.05.2014. године, па је одлучио као у изреци своје пресуде.

Другостепени суд је одлучујући по жалби туженог, оценио да је првостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право када је туженог као меничног дужника обавезао на плаћање наведеног износа, јер је по оцени другостепеног суда наведена сопствена меница непрописно попуњена (у меници је означен тужилац као правно лице коме се мора платити по наведеној меници иако исто на дан доспелости 19.05.2014. године није постојало, јер је под тим именом избрисано из регистра, променом имена у „Нета Leasing“ доо Београд) због чега меница у моменту подношења предлога за извршење није могла представљати веродостојну исправу, па је првостепену пресуду преиначио, решење о извршењу ставио ван снаге и одбио тужбени захтев тужиоца у смислу одредбе члана 460. ЗПП и одлучио применом члана 394. тачка 4. ЗПП.

Основано се ревизијом тужиоца указује да је правно становиште другостепеног суда засновано на погрешној примени материјалног права.

Тужени је са тужиоцем закључио уговор о јемству дана 22.11.2006. године којим се као јемац обавезао да ће испунити пуноважну и доспелу обавезу дужника насталу из Уговора о финансијском лизингу закљученог дана 22.11.2006. године између „Нуро Alpe-Adria-Leasing“ доо Београд (даваоца лизинга) и „Due Tom Sport“ доо (као примаоца лизинга), ако за време трајања уговора на дан доспећа то не учини дужник. У конкретном случају се ради о уговору у привреди, али тужени не одговара као јемац платац будући да је чланом 6. Уговора о јемству уговорено супсидијарно јемство. Дужник је издао три бланко соло потписане менице (без протеста) као средство обезбеђења плаћања свих обавеза које, у својству јемца, има преко „Нуро Alpe-Adria-Leasing“ доо Београд по основу уговора о финансијском лизингу број ... од 22.11.2006. године. Како дужник из уговора о финансијском лизингу, односно „Due Tom Sport“ доо предузеће за трговину ... – у стечају, није испунило потраживање повериоца (тужиоца) ни након достављања коначног

обрачуна од 19.05.2014. године, тужилац је тражио испуњење обавезе од јемца подношењем предлога за извршење. Тужени, јемац, није доказао да је испунио обавезу тужиоцу за коју је јемчио уговором о јемству и за коју је издао сопствену бланко меницу.

Одредбом члана 109. став 1. Закона о меници, поред осталог је прописано да на сопствену меницу, уколико нису у супротности са њеном природом, примењују се прописи тог Закона о трасираној меници и о индосаменту (члан 10. – 19.).

Чланом 16. став 2. Закона о меници прописано је, ако је меница која је у време издања била непотпуна, накнадно испуњена противно постојећем споразуму, повреда овог споразума не може се приговарати имаоцу менице, осим ако ју је стекао зломислено или ако је при стицању менице поступио са великом немарношћу.

Начело меничне строгости ублажено је давањем могућности меничном дужнику да истиче меничне приговоре који се тичу недостатка правног посла на основу кога је меница издата. Тако је тужени имао право да у току спора истиче приговор да је меница попуњена противно споразуму, односно да је непрописно попуњена, јер у њу није унет тачан садржај који се односи на лице коме је плаћање требало бити извршено.

Сходно одредби члана 232. став 2. и 3. ЗПП странка која тврди да има неко право сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права, а странка која оспорава постојање неког права сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права или услед које је право престало да постоји, ако законом није другачије прописано.

Тужени је у поступку спорио истинитост садржаја менице у односу на извршног повериоца, овде тужиоца, а на њему је у смислу цитиране законске одредбе терет доказивања чињеница које би спречиле настанак или остварење права, или услед којих би право тужиоца на наплату предметног потраживања престало да постоји. За такву тврдњу тужени до закључења главне расправе није приложио правно релевантне доказе, због чега је по оцени Врховног касационог суда правилно првостепени суд одржао на снази донето решење о извршењу којим је тужени обавезан да тужиоцу испуни новчану обавезу на име меничног дуга, јер је правилно утврдио да се на страни тужиоца не ради о два посебна друштва са ограниченом одговорношћу, да би на једно друштво прешла права и обавезе другог друштва, већ да се ради о једном друштву са ограниченом одговорношћу које је само променило свој назив (име), те да није дошло до промене субјективитета повериоца (тужиоца), а да тужени није испунио своју обавезу из уговора о јемству од 22.11.2006. године, поводом које је издао три соло менице.

Са изнетих разлога, како је другостепена пресуда донета погрешном применом материјалног права, иста је морала бити преиначена тако што је одбијена жалба туженог и потврђена првостепена пресуда, па је одлучено као у ставу првом изреке ове пресуде, применом члана 416. став 1. ЗПП.

Одлуку о трошковима ревизијског поступка Врховни касациони суд је донео на основу члана 165. став 2., члана 154. и члана 163. ЗПП, тако што је тужиоцу досудио

трошкове на име састава ревизије у износу од 18.000,00 динара, на име таксе на ревизију износ од 33.066,00 динара, укупно 54.066,00 динара. Трошкови су одмерени у складу са успехом у спору и важећом Адвокатском и Таксеном тарифом, па је одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

Са изнетих разлога, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија,
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић